

INTERJÚ BALÁZS GYULÁVAL

I. A foglalkozás rövid összefoglalása

A foglalkozás elemei szolgálhatják a témakörre való ráhangolódást, a korszak életmódjának közelebbi megismerését, politikai, társadalmi aspektusainak végiggondolását. Vizsgálhatjuk általuk a történelmi események lakosságra való hatását, illetve megvitathatjuk az események kapcsán felmerülő emberi dilemmákat.

A felsorolt elemek elsősorban **új információt feldolgozó**, valamint **gondolatébresztő foglalkozásokhoz** ideálisak gimnazista korosztály részére. A különböző óraelemek történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, magyar nyelv és irodalom, dráma valamint osztályfőnöki óratervebe is beilleszthetők.

Nevelési célok:

A tanuló képes legyen a verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, kapcsolatainak, tényezőinek azonosítására, tudatos alkalmazására, a különböző szövegek megértésére, elemzésére, illetve kritikai feldolgozására a kommunikációs helyzet tér, idő és résztvevői szerepeinek (kontextus) megfelelően.

A tanuló átlátja, hogy nehéz történelmi helyzetben az emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolja.

Belátja, hogy a szovjet megszállás és a kommunista diktatúra a lakosságot szabadságjogaiban korlátozta.

A tanuló képes a visszaemlékezők által megélt események lehetséges hátterének feltérképezésére.

Képes az önálló, kritikus gondolkodásra az események értelmezése kapcsán.

Kerettantervi tartalmak, fogalmak:

Forradalom (és ellenforradalom), a kommunista diktatúra kiépítése, diktatúra, ÁVH

Kerettantervi tartalmak, fogalmak (magyar nyelv és irodalom):

szövegértés, szövegalkotás, értelmezés, elbeszélői nézőpont, műelemzés

Az óraelem felhasználásának vázlatos összefoglalása:

- Az '56-os forradalom témájához kapcsolódó ismeretek (pl.: életmód, politikai környezet) elmélyítése a drámapedagógia eszközeivel (páros és csoportos munka)
- Ugyanezen témakör feldolgozása műelemzés által
- Ugyanezen témakör feldolgozása feladatlap megoldása által
- Nonverbális kommunikáció dekódolása
- A kidolgozott feladatok frontális megbeszélése

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

II. Az óra előkészítése

A feladatokhoz használt eszközök előkészítése (projektor, képek, szövegek, feladatlapok, laptopok/okostelefonok)

Amennyiben a diákok még – korosztályukból adódóan – nem ismerkedtek meg a 20. század vonatkozó történelmi eseményeivel, megkérjük őket, hogy az órára olvassák el az általunk kiosztott vázlatos összefoglalót. (Elhagyható.)

III. Órai munka – az óra menete

A feladatok során elsősorban a megélt történelemmel, a nagy horderejű eseményekkel szemben a történelmet megélt kisember nézőpontjával foglalkozunk, a forradalom mindennapjaival.

Konkrét interjúrészekhez kapcsolódó feladat: (7 perc) – páros munka

Az alábbi feladatsor történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, illetve magyar nyelv és irodalom órába illeszthető be.

A diákok párban dolgoznak, így a feladat során felvetődő kérdéseket lehetőségük van megvitatni.

00:00 – 00:16, 01:03 – 01:10, 02:25 – 02:34 és 03:53 – 09:08: Az interjúrészeket közvetlenül egymás után közösen megtekintjük, majd a tanulók párokban megoldják az alábbi feladatot. (Az első kérdéshez okostelefon/iskolai számítógép használható)

1. Melyik hídon mehetett át a visszaemlékező?
2. Kösd össze az alábbi szavakat a hozzájuk tartozó képpel, majd add meg minél pontosabb jelentésüket/magyarázatukat!

parolin, zsuga, ruszki, vippon, dióverő

©Jelen szakmai anyag az „1956 – a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzés (alapítási engedély száma: 27282/1/2016) keretében jött létre, amelyet a Prekog Alfa Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából szervezett. Az anyag minden üzleti célú felhasználása csak a nevezett szervezetek hozzájárulásával lehetséges.

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

(A megoldásokat közösen megbeszéljük.)

Konkrét interjúrészlethez kapcsolódó feladat: (7 perc) – egyéni és páros munka

03:53 – 09:08: (Amennyiben a fenti feladattal ezt az elemet összekapcsoljuk, nem kell ezt a részletet újra megtekinteni.)

A tanulók végiggondolják, melyik a legmeghatározóbb szó, ami a visszaemlékező forradalommal kapcsolatos beszámolója kapcsán eszükbe jut, majd egymás után hangosan kimondják. (Érdemes leszögezni, hogy nem probléma, ha többen is ugyanazt a szót mondják.)

A tanulók párban megbeszélik, majd leírják, melyik az a három érzelm, ami szerintük leginkább meghatározza a visszaemlékező a forradalomhoz való viszonyát, és igyekeznek benyomásukat az interjú egy-egy részletével alátámasztani.

©Jelen szakmai anyag az „1956 – a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzés (alapítási engedély száma: 27282/1/2016) keretében jött létre, amelyet a Prekog Alfa Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából szervezett. Az anyag minden üzleti célú felhasználása csak a nevezett szervezetek hozzájárulásával lehetséges.

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

A válaszokat közösen megbeszéljük, a tanulók jelezhetik, ha ők is azt az érzelmet írták, mint az éppen nyilatkozó páros, mert érdekes lehet, hányféle indoklás született az adott érzellel kapcsolatban.

Konkrét interjúrészlethez kapcsolódó feladat: (20 perc) – csoportos munka

06:21 – 07:31: Az interjúrészletet közösen megtekintjük (amennyiben ezt a fenti feladatok során már megtettük, elegendő hivatkozni erre a részletre).

Az alábbi verset kiosztjuk, és közösen elemezzük (bármely más, a pesti srácok áldozatát és hősiességét középpontba állító, ezáltal az interjúrészletben elhangzottakkal kontrasztot teremtő szöveg megfelel).

Szócs Géza

A pesti srácok

- Nemecsek! Figyelj, a Körút felől!
- Látom. A tank.
- ... az édesanyjukat!
- S az Üllőin is!
- Látom, csak eltakarják...
- Micsodát?
- Takarják!
- De kik?
- Az Üllői úti fák.
- Oldalról! Jön!
- Tűz! Csónakos!
- Nem láttátok Bokát?
- Benzint, hamar!
- Hol lehet Weisz?
- Hát ő már odaát!
- Tessék?
- Lelőtték.
- Hoppá! Ég a tank!

- Hurrá!
- Nahát!
- Tűz! Lőj már!
- Rajta! Lőjtek már!
- Jobbról! Figyelj!
- A golyószórót!
- Lőttél már tankot ekkorát?
- Akkor holnap a Fűvészkertben?
- Piros a vér a pesti utcán!
- Töltényt!
- Ki ez?
- Egy jóbarát.
- Elvéri mindjárt!
- Orvost!
- Késő.
- Ő is hát...
- Hány óra?
- Húha...
- Ennyi már?
- Ilyenkor mondja Anya mindig, hogy jó lenne, srácok, lefeküdni, merthogy igen későre jár.

A beszélgetés befejeztével a projektoron ez a kép lesz látható:

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

A tanulók 1-2 percben végiggondolják, mit mondanának a képen látható kisfiúnak, ha az '56-os események idején csoportosuló tömeg tagjaiként meglátnák őt.

Aki kitalálta, mit mondana, beállhat az elképzelt helyzet tablóképébe. Megvárjuk, míg mindenki beáll, majd egymás után, válluk megérintésekor elmondják mondataikat.